

עניני חנוכה

- (א) ידוע, דהחגים מן התורה אין אנו שומרים אותם לזכרון בעלמא, אלא יש להם שורש בבריאה, כמו פסח, זמן גאולתנו, ואפילו בימי אברהם, וגם אכלו מצה וכדומה. וכמו שבועות, שהוא בעצם זמן מתן תורתנו, וסוכות, מרמזת על הצילא דהמנותא דהקב"ה.
- (ב) חנוכה, הוי יום טוב מדרבנן, ואין כאן כח בבריאה בעצם- אלא דע"י המסירת נפש של החשמונאים נקבע בטבע וכל שנה ושנה מתעוררת כחות אלו וניתן לנו להשיגם.
- (ג) ע' ב"ח ריש הלכות חנוכה, וז"ל "היתה הגזירה לבטל מהם העבודה כדתניא בברייתא שגזר עליהן אותו הרשע לבטל התמיד ועוד אמר להם מצוה אחת יש בידן אם אתם מבטלין אותה מידם כבר הם אבודין, ואיזה זה הדלקת מנורה שכתב בה להעלות נר תמיד כל זמן שמדליקין אותן תמיד הם עומדין עמדו וטמאו כל השמנים וכשחזרו בתשובה למסור נפשם על העבודה הושיעם ד' על ידי כהנים עובדי העבודה בבית ד', ע"כ נעשה הנס גם כן בנרות תחת אשר הערו נפשם למות על קיום העבודה ולפיכך לא קבעום אלא להלל ולהודות שהיא העבודה שבלב."
- (ד) וכן איתא ברמח"ל דרך ד' ח"ד פרק ח', "חנוכה, בתגברת הכהנים על הרשעים בני יון, שהיו מתכונים להסיר ישראל מעבודת ד', ונתחזקו הכהנים ועל ידם שבו לתורה ולעבודה: ובפרט ענין המנורה לפי תקוניה שהיו הקטרוגים נגד ענינה והחזירו הכהנים על בריים"
- (ה) וצ"ב ענין זה ומה היתה קיטרוגים נגד המנורה דוקא, ולמה תלוי כל קיומם של כלל ישראל על המצוה אחת זה?
- (ו) איתא במדרש רבה בראשית פרשה ב' סימן ד', וחשך זה גלות יון שהחשיכה עיניהם של ישראל בגזרותיהן, שהיתה אומרת להם כתבו על קרן השור שאין לכם חלק באלקי ישראל!
- (ז) וראיתי מקשין, דלכאורה זה סתירה מיניה וביה- יש אלקי ישראל, אבל כתבו לכם דאין להם חלק בו.
- (ח) מהו ענין 'חלק'? עיין ברכות נח. הרואה חכמי אומות העולם אומר ברוך שנתן מחכמתו לבשר ודם והרואה חכמי ישראל אומר ברוך שחלק מחכמתו ליראיו. והחילוק בין 'מתנה' ל'חלק', הוא דמתנה משמעותה היא

דכבר נתונה ואין עוד שייכות אל הנותן. אבל חלק הוא portion דהיינו שאנו שותפין בה עם הקב"ה.

(ט) איתא בספרים, דהארון קודש בבית המקדש כנגד תורה שבכתב- אבל המנורה השמן והאור הוא כנגד תורה שבעל פה.

(י) העדיפות של תורה שבעל פה היא דעמה אנו משתתפין עם הקב"ה ונעשה חד עמו כביכול, ובכחה להעלות עצמנו על הטבע ועל הרצונות שלנו. וכח זה מיוחד לתורה שבעל פה.

(יא) המלחמה של היונים הוא, לומר, אה"נ, יש אלוקי ישראל, ויכול ללמוד התורה, אבל נעשה מחיצה בינו ובינינו, שלא להכניס התורה בלבנו ובעצמנו. וזהו ה'טומאה' של השמן, ללמוד, לא נתינת רשות לעשות רושם עלינו ולהכניסו אל עצמנו.

(יב) המלחמה של החושמונאים היתה איפוא, ללחום נגד זה, לעשות התורה והעבודת השם היא חיינו, ועל זה אנו חיינ. וע"י מסירת נפש שלהם הצליחו להשריש אל כלל ישראל, ובמוסגל ימים אלו, גם לקבל עצמנו ענין זה ביתר שאת וביתר עז.

(יג) איתא בב"ח דגם אצל הכהנים היתה איזה התרשלות, וזה היה ג"כ מצד הצד 'חיצוני' שבו, וע"ז מסירת נפשם זכו להכניסו בפנימיותנו.

(יד) ידוע דברי הרמב"ן פרשת בהעלותך דזה ענין הנר חנוכה, דזכו לשמור preserve ענין זה בקרבנו.

(טו) צריך מאוד מאוד להיות שמחה בעבודת השם שלנו, שזה כח של התורה שבעל פה. וידוע פ' השולחן ערוך בברכה 'אשר נתן לנו תורת אמת- זה תורה שבכתב, וחיי עולם נטע בתוכנו - זה תורה שבעל פה